

KØBENHAVNS KOMMUNE

Socialforvaltningen

Direktør

Statsforvaltningen, Aabenraa
Storetorv 10
6200 Aabenraa

16-2-2015

Sagsnr.
2015-0018156

Dokumentnr.
2015-0018156-5

Københavns Kommunes bemærkninger til henvendelse fra Kirkens Korshær til Statsforvaltningen om kommunens instruktion og vejledning af lederne på herberger for hjemløse, jf. servicelovens § 110

(Statsforvaltningens sagsnummer: 2014-179256)

Københavns Kommune har modtaget Statsforvaltningens brev af 16. januar 2015 (bilag 1), der var vedlagt en henvendelse fra Kirkens Korshær af 4. december 2014 til Statsforvaltningen. I brevet anmoder Statsforvaltningen Københavns Kommune om en redegørelse for de forhold, som Kirkens Korshær beskriver i sin henvendelse med henblik på Statsforvaltningens overvejelser om, hvorvidt der er grundlag for at rejse en sag i medfør af den kommunale styrelseslov.

Kirkens Korshær anfører i sin henvendelse til Statsforvaltningen:

1. ”at Københavns Kommunes instruktion af herbergslederne i Københavns Kommune er indholdsmæssig ulovlig”, og
2. ”at det desuden er ulovligt, at Københavns Kommune instruerer lederen af en § 110-boform som sket.”

1. Indledende bemærkninger

Grundlaget for Københavns Kommunes varetagelse af de kommunale forpligtelser på herbergsområdet er lovgivningen og de bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger, som ministeriet udarbejder herom. I det omfang kommunen varetager sine opgaver i overensstemmelse hermed, er det Københavns Kommunes opfattelse, at kommunen har opfyldt sine forpligtelser efter lovgivningen.

Københavns Kommune har til enhver tid fulgt ministeriets løbende udmeldinger om lovforklaring på området og har desuden flere gange selv efterspurgt mere konkret lovforklaring fra relevante ministerier. De to mest konkrete udmeldinger kom i 2006 og i 2014 og indeholder begge en definition af hhv. lovligt og ulovligt ophold og hvilke ydelser borgere med hhv. lovligt og ulovligt ophold har ret til

Direktionen

Bernstorffsgade 17, 3.
1592 København V.

Telefon
33 17 33 17

Direkte telefon
33 17 37 03

E-mail
Anders.Kirchhoff@sof.kk.dk

www.kk.dk

efter serviceloven og aktivloven. De to udmeldinger står i modstrid til hinanden, som det vil fremgå af de følgende afsnit.

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at kommunens forståelse af EU-borgeres adgang til herberger efter serviceloven har været i overensstemmelse med lovgivningen, og de bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger, som ministeriet har udsendt. Det er denne forståelse af gældende ret, som Københavns Kommune har videregivet til herbergslederne i Københavns Kommune.

Den mest præcise definition af hvilke EU-borgere, der omfattes af begrebet "lovligt ophold" og dermed kan omfattes af tilbud efter servicelovens § 110 er indeholdt i Socialministeriet, International enheds notat af 19. september 2006 (bilag 2) om udenlandske statsborgeres ret til sociale ydelser i Danmark. I den mellemliggende periode fra 2006 til 2014 har skiftende ministre selvstændigt eller på opfordring fra Københavns Kommune givet forskellige udmeldinger om, hvad borgere med lovligt/ ulovligt ophold har ret til af ydelser. Ingen af dem definerede dog hhv. lovligt/ ulovligt ophold, hvorfor Københavns kommune i perioden fra 2006 til 2014 har henholdt sig til definitionen fra 2006.

Først i 2014 gav ministeriet en ny definition af hhv. lovligt/ ulovligt ophold. Det skete, da Københavns Kommune i forlængelse af de spørgsmål, Kirkens Korshær rejste i sin henvendelse til Statsforvaltningen af 4. december 2014, modtog ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014 (bilag 3) om hjemløse uregistrerede EU-borgeres adgang til forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110.

Københavns Kommune orienterede straks herefter på et møde den 19. december 2014 lederne af de københavnske herberger i overensstemmelse med indholdet i ministeriets nye orienteringsskrivelse af 11. december 2014 og på baggrund af ministeriets supplerende oplysninger herom afgivet på møde med Københavns Kommune den 17. december 2014.

Københavns Kommunes orientering af herbergslederne i Københavns Kommune omfattede også den del af ministeriets tidligere udmelding, der angik udlændingelovens regler. Ministeriets har tidligere i sin vejledning af kommunerne tilkendegivet at konsekvensen af, at en herbergsleder indskraver en person uden lovligt ophold her i landet er, at kommunen ikke kan opnå statsrefusion for de udgifter, der er forbundet med opholdet (se bilag 4).

Socialministeren har i sit svar til Folketingets Socialudvalg af 23. oktober 2014 yderligere meddelt, at det er Justitsministeriets vurdering, at en herbergsleder, *"der stiller husrum til rådighed for en udlænding med ulovligt ophold her i landet, er omfattet af udlændingelovens*

§ 59 stk. 7 nr. 2” (se bilag 15). Ifølge Socialministerens svar risikerer herbergslederen i denne situation bøde eller fængsel i op til 2 år for en sådan forseelse.

Københavns Kommune har løbende baseret sine udmeldinger til de københavnske herbergsledere på de tilkendegivelser, som ministeriet har udsendt. Københavns Kommune har desuden aktivt overfor ministeriet appelleret om løsningsmuligheder og løvfortolkninger ift. de spørgsmål, som EU-migranterne har givet anledning til.

Københavns Kommune finder ikke, at kommunen kan gøres ansvarlig for ændringer i fortolkningen af den sociale lovgivning, så længe kommunens praksis løbende har været i overensstemmelse med ministeriets aktuelle udmeldinger. Københavns Kommune skal derfor fastholde, at Københavns Kommunes rådgivning af herbergslederne i Københavns Kommune ikke er eller har været i strid med gældende ret.

Til støtte for Københavns Kommune synspunkt om at have handlet i overensstemmelse med gældende ret, skal Københavns Kommune henlede opmærksomheden på brev af 12. februar 2015 fra KL til minister Manu Sareen (bilag 14). I brevet kommenterer KL ministeriets nye fortolkning af uregistrerede EU-borgeres mulighed for at tage ophold på forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

KL skriver, at ”KL skal hermed gøre ministeren opmærksom på, at ministeriets fortolkning er en ændring i forhold til hidtidig fortolkning, og der er tale om en ændring af gældende praksis. Derudover er det KL’s opfattelse, at der er tale om en udvidelse af målgruppen.”

KL anfører afslutningsvis i sit brev, at ”Det er KL’s opfattelse, at ministeriets nye fortolkning hviler på et usikkert retligt grundlag. Såfremt ministeriet alligevel fastholder den nye praksis vil det konstituere en ny retstilstand, som vil blive omfattet af DUT-regelsættet”.

Det skal dog tilføjes, at Københavns Kommune har rettet sin praksis ind efter ministeriets udmelding fra december 2014, uanset KLs reaktion herpå.

Derudover respekterer Københavns Kommune fuldt at, at det er den enkelte herbergsleder, der efter servicelovens § 110 stk. 3 har kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse i herberg.

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at kommunens handlemåde ift. til informationen til lederkredsen på de københavnske herberger til hver en tid har baseret sig på en saglig formidling af lovgivningen og de tilkendegivelser, som ministeriet løbende er fremkommet med om EU-borgeres adgang til herbergerne efter serviceloven. Senest bekræftes dette af, at kommunen straks efter modtagelsen af

ministeriets seneste orientingsskrivelse af 11. december 2014 informerede herbergslederne herom.

Det er således Københavns Kommunes opfattelse, at kommunens fremgangsmåde i forhold til herbergslederne nu som før er i overensstemmelse med lovgivningen, forstanderens kompetence til at træffe afgørelse om optagelse i herberg og ministeriets fortolkning heraf.

2. Kommunens bemærkninger til klagepunkterne

Herunder følger Københavns Kommunes bemærkninger til Kirkens Korshær enkelte klagepunkter.

2.1. Bemærkninger til klagepunkt 1 - Om den indholdsmæssige lovlighed af Københavns Kommunes instruktion af herbergslederne i Københavns Kommune

I Københavns Kommune varetages de kommunale opgaver ud fra lovgivningen og de hertil hørende bekendtgørelser og vejledninger. Således forholder det sig også på hjemløseområdet i Københavns Kommune i sager om EU-borgeres mulighed for optagelse i herberger efter servicelovens § 110. I det omfang servicelovens regler giver anledning til spørgsmål, retter kommunen henvendelse herom til den relevante myndighed.

2.1.1. Socialforvaltningens tidligere praksis

Socialforvaltningens tidligere praksis baserer sig dels på Socialministeriets notat af 19. september 2006 om udenlandske statsborgeres ret til sociale ydelser i Danmark under midlertidigt ophold her i landet og den forståelse af lovligt ophold, der er beskrevet i aktivloven.

I Socialministeriets notat er bl.a. anført, at for

"EU – statsborgere og deres medfølgende familiemedlemmer er retten til indrejse og ophold i Danmark reguleret i Rådets direktiv af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (38/2004).

*Det følger af dette direktiv, artikel 6, at unionsborgere og deres medfølgende familiemedlemmer (uanset nationalitet) uden betingelser har ret til op til 3 måneders ophold på en medlemsstats område. Det følger af direktivets artikel 24, stk.2, at værtslandet **ikke** er forpligtet til at tillægge ret til sociale ydelser i de første 3 måneders ophold."*

"Der er ret til ophold ud over de 3 måneder, hvis der er tale om en erhvervsaktiv person, eller det er en person, der kan dokumentere at råde over tilstrækkelige økonomiske midler til sig selv og sin familie, samt en sygeforsikring, så opholdet ikke bliver en (urimelig) byrde for værtslandets sociale system. Dette gælder også for personer, der er her som følge af uddannelse., jf. direktivets artikel 7."

Københavns Kommune har desuden lagt til grund, at ”lovligt ophold” er en fælles betingelse for EU-borgeres adgang til ydelser efter serviceloven (§ 2 stk. 1) og efter aktivloven (§3 stk.1). Og lagt til grund at de begrænsninger, som er gældende for EU-borgeres adgang til ydelser efter aktivloven, også gælder for ydelser efter serviceloven. Disse begrænsninger er beskrevet i aktivlovens § 12 a, der har følgende ordlyd:

”Personer og deres familiemedlemmer, som har ret til at opholde sig her i landet i medfør af de fællesskabsretlige regler om ophold for førstegangsarbejdssøgende, og personer, der har ret til ophold i op til 3 måneder uden administrative betingelser, kan alene få hjælp i forbindelse med hjemrejse.”

I Karnovs bemærkningerne til aktivlovens § 12 a er anført følgende:

”I henhold til EU-retten kan førstegangsarbejdssøgende og personer, der ønsker at udøve selvstændig virksomhed, bevæge sig frit i andre medlemslande i en periode, så længe de ikke ligger værtsmedlemslandets sociale bistandssystem til byrde.

Enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til forsørgelse efter loven. Det præciseredes derfor, at der ikke kan udbetales løbende hjælp til forsørgelse til disse personer, der opholder sig i landet på betingelse af, at de ikke ligger landets sociale bistandssystem til byrde.

EU-borgere, der opholder sig i landet som arbejdssøgende, og personer, der har ret til ophold i op til 3 måneder uden administrative betingelser, har herefter alene krav på hjælp til hjemrejse, herunder fornødenheder i forbindelse med hermed.

EU-borgere, hvis opholdsret er inddraget, har alene krav på hjælp til hjemrejse og eventuelt hjælp til enkeltudgifter, indtil udrejsefristen er udløbet. Som hidtil kan der ikke ydes hjælp efter udløbet af en eventuel udrejsefrist.”

Ministeriets orienteringsskrivelse fra 2008:

I Socialministeriets skrivelse nr. 9174 af 19. maj 2008 (bilag 4) med orientering nr. 2 om lovmæssige forpligtelser overfor socialt udsatte borgere er anført:

”EU-borgere har ret til at opholde sig som turister i et andet EU-land i 3 måneder og som arbejdssøgende i 6 måneder under forudsætning af, at de kan forsørge sig selv og at de ikke ligger værtslandet til byrde. Til denne gruppe kan der alene ydes hjælp i forbindelse med hjemrejse.”

Ministeriets tillægsgivelse overfor Kirkens Korshær:

I Kirkens Korshærs notat af juni 2013 side 1, der var vedlagt som bilag 3 til Kirkens Korshærs henvendelse til Statsforvaltningen af 4. december 2014, var ministeriet refereret for telefonisk at have udtalt

følgende overfor Kirkens Korshær om optagelse i natcaféer efter servicelovens § 110:

"at såfremt en unionsborger henvender sig til f.eks. en natcafé, så er det klart at personen ikke kan forsørge sig selv og dermed er en byrde for det sociale system."

Kirkens Korshærs notat konkluderer, at udtalelsen betyder, at der er opstillet *"en formodningsregel om, at uregistrerede unionsborgere, der henvender sig til et § 110-tilbud, opholder sig ulovligt i landet"*.

Københavns Kommunes anmodninger om afklaring af handlemulighederne for migranter fra EU-lande:

Københavns Kommune har de seneste år oplevet, at migranter fra bl.a. EU-landene har taget ophold i København, hvoraf nogle overnatter i byens parker. Københavns Kommune har bl.a. peget på behovet for tilbud til denne gruppe, og konkret foreslået etablering af såkaldte transitrum.

I et fælles brev af 1. juli 2012 (bilag 5) rettede overborgmesteren og socialborgmesteren en henvendelse til justitsministeren, socialministeren og integrationsministeren med udgangspunkt i, at Københavns Kommune havde konstateret en stigning i antallet af udlændinge i København, der var uden hjælpemuligheder som følge af, at kommunerne ifølge ovennævnte udmeldinger fra Socialministeriet var afskåret fra at benytte de kommunale herberger til udenlandske hjemløse.

Brevet til de 3 ministre afsluttedes med en appel om, at det slås fast, hvem der har ansvaret til at handle i disse sager.

Integrationsminister Birthe Rønn Hornbæk beskrev i sit svar af 6. juli 2010 (bilag 6), at politiet har til opgave at forelægge sager om ud- eller afvisning for Udlændingetjeneste, hvor det er muligt efter EU-retten. Integrationsministeren afsluttede sit svar med en tilkendegivelse af, at *"EU-rettens regler om fri bevægelighed ikke skal anvendes til at eksportere sociale problemer mellem medlemslandene"*.

Justitsminister Lars Barfoed understregede i sit svar af 20. juli 2010 (bilag 7), *"at det naturligvis ikke er acceptabelt, at et større antal subsistensløse tager ophold i det fri eller i nedlagte bygninger"* og tilføjede, at han delte ønsket om en effektiv myndighedsindsats i bestræbelserne for at komme problemerne til livs. Han gav afslutningsvis udtryk for tilfredshed med, at politiet havde forsikret ham om at ville fastholde fokus på problemerne og dermed bidrage til den fælles myndighedsindsats.

Socialminister Benedikte Kiær gav i sit svar af 22. juli 2010 (bilag 8) udtryk for, at ingen lande i EU ønsker social turisme, fordi landenes sociale systemer ikke gearer til det. Under henvisning hertil gav hun

videre udtryk for, at der ikke var konkrete planer om nye initiativer på området til personer uden lovligt ophold. Endelig tilføjede hun, at der i januar 2010 blev oprettet en ”nødovernatningspulje” til alle hjemløse uanset opholdsgrundlag” som et midlertidigt og tidsbegrænset kuldeberedskab.

Daværende socialborgmester Mikkel Warming skrev på vegne af Socialudvalget i brev af 22. oktober 2013 til Social- Børne- og Integrationsminister Annette Vilhelmsen (bilag 9) og foreslog, at lovgivningen ændres, så Københavns Kommune får mulighed for at oprette et transitrum for udenlandske hjemløse, samt yde støtte direkte til private foreninger, der arbejder med denne målgruppe.

Baggrunden for henvendelsen var Socialudvalgets vurdering af, at den nuværende situation var uholdbar og uværdig for de alt for mange udenlandske hjemløse.

Social- Børne- og Integrationsminister Annette Vilhelmsen gav i sit svar af 5. december 2013 (bilag 10) udtryk for, at tilbud efter serviceloven er forbeholdt personer med lovligt ophold i Danmark, og at etableringen af et transitrum for udenlandske hjemløse uden lovligt ophold i Danmark vil betyde en udvidelse af målgruppen for tilbud efter serviceloven. Hun tilføjede, at *”en sådan udvidelse af vores sociallovgivning ikke er løsningen på problemstillingerne vedrørende udenlandske hjemløse”*. Afslutningsvis udtrykte hun tilfredshed med, at ministeriet igen i 2013 kunne udmelde en nødovernatningspulje.

Socialborgmesteren rettede i brev af 9. april 2014 (bilag 11) henvendelse til socialministeren med spørgsmål til ministeren om, hvornår den lovede vejledning til kommunerne om mulighederne for at hjælpe udenlandske migranter kan forventes.

Som svar på socialborgmesterens brev af 9. april 2014 meddelte socialministeren i brev af 7. juli 2014 (bilag 12), at den lovede orientering til kommunerne forventedes udsendt i efteråret 2014.

Borgerrepræsentationen i Københavns Kommunes beslutning fra 2014 om hjælpeforanstaltninger overfor socialt udsatte EU-migranter:

I erkendelse af, at ministeriet har været afvisende overfor Københavns Kommunes forslag om etablering af et transitrum, har Københavns Kommune som et led i budgetvedtagelse for 2015 iværksat et initiativ for at imødegå de udfordringer, som migranterne giver anledning til.

Sammen med en række frivillige organisationer blev der primo 2015 taget initiativ til at etablere et såkaldt transitprogram, der skal yde støtte til de migranter, der ikke har andre hjælpemuligheder – herunder hjælp til en tilbagevenden til hjemlandet. Den frivillige indsats er iværksat efter servicelovens § 18 om støtte til frivilligt socialt arbejde i overensstemmelse med fremgangsmåden, der er

beskrevet i ministeriets skrivelse af 3. december 2010 (bilag 13). Derudover er der forudsat finansiering af en tilbagevenden til hjemlandet efter aktivlovens regler.

Projektet vidner om, at Borgerrepræsentationen med sin bevilling til dette initiativ har tillagt løsningen af migrantproblematikken væsentlig betydning.

Ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014 om hjemløse uregistrerede EU-borgeres adgang til forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110:

Ministeriet anfører indledningsvis i orienteringsskrivelsen, at *"Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold er blevet opmærksom på, at der i praksis kan være usikkerhed om fortolkningen af reglerne om optagelse af hjemløse uregistrerede EU-borgere på forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110."*

Københavns Kommune ser dette afsnit i orienteringsskrivelsen som en anerkendelse af, at der ikke tidligere har været tilvejebragt den fornødne klarhed om EU-borgeres adgang til herberger efter servicelovens § 110.

Københavns Kommunes møde den 17. december 2014 med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold om ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014 om hjemløse uregistrerede EU-borgeres adgang til forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110:

I ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014 var anført, at *"EU-borgere med lovligt ophold, som tilhører målgruppen, har også adgang til botilbud mv. efter servicelovens § 110."*

På Københavns Kommunes møde den 17. december 2014 med ministeriet tilkendegav ministeriet, at udtrykket "EU-borgere med lovligt ophold" skulle forstås således, at det også omfatter turister fra et EU-land og førstegangsarbejdssøgende EU-borgere.

Denne fortolkning står i modsætning til beskrivelsen af de rettigheder, der er beskrevet i Socialministeriet, International enheds notat af 19. september 2006 om udenlandske statsborgeres ret til sociale ydelser i Danmark. Det fremgår at dette notat, *"at turister under ophold i Danmark vil have ret til den hjælp, som ikke kan vente til de kommer hjem igen. Det gælder f.eks. skift af forbindinger, hjælp til personlig pleje mv."*

Og det fremgår videre af samme notat, at *"hvis EU – statsborgere og deres medfølgende familiemedlemmer, som opholder sig her i landet i den første 3 måneders periode, som beskrevet ovenfor, søger om hjælp efter serviceloven, er Danmark (kommunen) som udgangspunkt ikke forpligtet til at yde hjælpen."*

Københavns Kommune skal bemærke, at ministeriets fortolkning på møde den 17. december 2014 af de rettigheder, der tilkommer turister og førstegangsarbejdssøgende fra et andet EU-land medfører en udvidelse af målgruppen for boformer efter servicelovens § 110 i forhold til ministeriets tidligere tilkendegivelser herom jf. ovenfor.

Københavns Kommune har taget ministeriets udmelding til efterretning, og har umiddelbart herefter viderebragt ministeriets udmelding til herbergslederne.

Orienteringsmøde den 19. december 2014 for herbergslederne i Københavns Kommune:

Københavns Kommune gennemførte den 19. december 2014 et orienteringsmøde for herbergslederne i København om ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014 om hjemløse uregistrerede EU-borgeres adgang til forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110.

På mødet blev budskabet i orienteringsskrivelsen præsenteret: At alle EU-borgere, der er omfattet af målgruppen for herbergerne, kan optages på herberg, hvis de har lovligt ophold her i landet.

2.2. Bemærkninger til klagepunkt 2 - Om lovligheden af, at Københavns Kommune instruerer lederen af en § 110-boform som sket

Københavns Kommune er af den opfattelse, at den legalt overfor lederen af en § 110-boform kan beskrive indholdet af servicelovens regler.

Kirkens Korshær anfører i sin henvendelse til Statsforvaltningen, at det er ulovligt, at Københavns Kommune instruerer lederen af en § 110-boform som sket.

Københavns Kommune finder, at det er kommunens pligt som driftsherre at sikre sig, at herbergslederne løbende er opdateret om gældende ret på de områder, der angår herbergsområdet.

Dette synspunkt ændres ikke af, at lederen af boformen efter servicelovens § 110 stk. 3 har kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse i herberg. Eller af Ankestyrelsens principafgørelse 60-14, der fastslår, at der ikke kan klages til Ankestyrelsen over en herbergsleders afgørelse om optagelse i eller udskrivning fra herberg efter servicelovens § 110. Københavns Kommune har lagt til grund, at det var afgørelse 60-14, der var henvist til i bilag 6 i Kirkens Korshærs klage af 4. december 2014. Selve afgørelsen ses dog ikke medsendt i Statsforvaltningens brev af 16. januar 2015 til Københavns Kommune.

Københavns Kommunes vejledning af herbergslederne foretages i fuldt respekt for den kompetence, der efter loven er tillagt lederen.

Kommunens orientering skal dels ses som en støtte for den enkelte leders opgavevaretagelse, og dels ses som et bidrag til at opgavevaretagelsen i herberger foregår i overensstemmelse med gældende ret. Sidstnævnte forhold er tillige en del af kommunens forpligtelse i forbindelse med kommunens efterfølgende hjemtagelse af statsrefusion jf. servicelovens § 177 nr. 5 for de udgifter, der er forbundet med driften af herbergerne.

Københavns Kommunes tilgang til dialogen med herbergslederne kan illustreres ved fremgangsmåden ved implementeringen af retningslinjerne i ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014, hvor lederkredsen i møde den 19. december 2014 med Københavns Kommune blev introduceret for orienteringsskrivelsen og de supplerende oplysninger, som ministeriet fremkom med ved ovennævnte møde den 17. december 2014 med Københavns Kommune.

Kommunens budskab til lederne i anledning af den nye forståelse af EU-borgeres adgang til ydelser efter serviceloven var:

- Det er et nyt område
- Spørg hvis I er i tvivl
- Brug telefonnumrene til udlændingemyndighederne
- Lær af hinandens erfaringer
- Det er en opgave, vi må løfte i fællesskab

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at kommunens handlemåde ift. til lederkredsen har baseret sig på en saglig formidling af lovgivningen og de tilkendegivelser, som ministeriet løbende er fremkommet med om EU-borgeres adgang til herbergerne efter serviceloven.

Venlig hilsen

Anders Kirchhoff

Bilag:

1. Statsforvaltningens brev af 16. januar 2015 til Københavns Kommune, der var vedlagt henvendelse af 4. december 2014 fra Kirkens Korshær til Statsforvaltningen.

2. Socialministeriet, International enhed (J.nr.: 449 – 848) notat af 19. september 2006 om udenlandske statsborgeres ret til sociale ydelser i Danmark.
3. Ministeriets orienteringsskrivelse af 11. december 2014.
4. Socialministeriets skrivelse nr. 9174 af 19. maj 2008 med orientering nr. 2 om lovmæssige forpligtelser overfor socialt udsatte borgere.
5. Overborgmesterens og socialborgmesterens fælles henvendelse af 1. juli 2012 til justitsministeren, socialministeren og integrationsministeren.
6. Integrationsminister Birthe Rønn Hornbæks svar af 6. juli 2010 til overborgmesteren og socialborgmesteren.
7. Justitsminister Lars Barfoeds svar af 20. juli 2010 til overborgmesteren og socialborgmesteren.
8. Socialminister Benedikte Kiærs svar af 22. juli 2010 til overborgmesteren og socialborgmesteren.
9. Socialborgmester Mikkel Warmings brev af 22. oktober 2013 til socialminister Annette Vilhelmsen.
10. Socialminister Annette Vilhelmsen svar af 5. december 2013 til socialborgmester Mikkel Warming.
11. Socialborgmester Jesper Christensens brev af 9. april 2014 til socialminister Manu Sareen.
12. Socialminister Manu Sareens brev af 7. juli 2014 til socialborgmester Jesper Christensen
13. Ministeriets skrivelse af 3. december 2010 til KL med orientering om udenlandske hjemløse og ophold på forsorghjem og væresteder med hjemmel i servicelovens § 110.
14. Brev af 11. februar 2015 fra KL til minister Manu Sareen vedr. ministeriets udmelding om udenlandske hjemløses ret til ophold på herberg.
15. Minister Manu Sareens svar af 23. oktober 2014 til Folketingets Socialudvalg.

